

ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто теоретичні аспекти пов'язані з формуванням ефективної моделі управління інвестиційним потенціалом підприємства. Висвітлено основні етапи управління інвестиційним потенціалом підприємства.

Ключові слова: інвестиційний потенціал, стратегія управління інвестиційним потенціалом, етап управління, ефективність інвестиційного потенціалу.

Abstract

Theoretical aspects are considered related to forming of effective case of enterprise investment potential frame. The basic stages of management of enterprise investment potential are reflected.

Keywords: investment potential, strategy of management investment potential, management stage, efficiency of investment potential.

Вступ

В сучасних економічних умовах підприємства усвідомлюють необхідність свідомого перспективного управління інвестиційним потенціалом на основі наукової методології, що дозволить узгоджувати його із загальними цілями розвитку підприємства і умовами мінливого зовнішнього інвестиційного середовища. Налагодження ефективного управління інвестиційним потенціалом підприємства потребує формування дієвої моделі управління ним.

Метою роботи є формування ефективної моделі управління інвестиційним потенціалом підприємства, а також визначення етапів її реалізації.

Результати дослідження

Ефективним інструментом перспективного управління інвестиційним потенціалом підприємствам в умовах істотних змін системи державною регулювання ринкових процесів, кон'юнктури інвестиційного ринку і пов'язаною з цим невизначеністю, виступає вибір правильної моделі управління інвестиційним потенціалом.

Відповідно до наведеної моделі (рис. 1.) управління інвестиційним потенціалом підприємства, маючи на меті підвищення ефективності інвестиційної діяльності, перетворює початкову інформацію про стан підприємства і зовнішнього середовища у стратегію управління інвестиційним потенціалом підприємств, програму та заходи з її реалізації за допомогою управлінської системи підприємства.

Реалізація управління інвестиційним потенціалом передбачає п'ять послідовних етапів [1].

На першому етапі процесу управління інвестиційним потенціалом підприємства проводиться систематизація показників фінансової звітності підприємства, галузевих показників, а також характеристики макросередовища за звітний та попередні періоди. Даний етап є дуже важливим, оскільки відбувається накопичення необхідної інформаційної бази, що буде використовуватись при формуванні системи індикаторів інвестиційного потенціалу підприємства.

Другий етап передбачає формування системи показників, що дозволять адекватно оцінити інвестиційний потенціал підприємства. Система індикаторів мікросередовища повинна включати показники, що характеризують елементи інвестиційного потенціалу, тобто виробничого, майнового, фінансового та кадрового потенціалу [2]. Система індикаторів макросередовища передбачає розрахунок показників, що дозволяють охарактеризувати діяльність підприємств певної галузі та загальні показники розвитку економіки країни. Сформована система показників повинна охоплювати різні аспекти інвестиційного потенціалу підприємства та надавати йому комплексну характеристику при мінімальних затратах на збір і обробку інформації.

На третьому етапі здійснюється моніторинг, що пов'язаний із аналізом певної проблеми і розвитком процесу, що їй відповідає. Проведення моніторингу має на меті своєчасне виявлення відхилень фактичних результатів фінансової діяльності підприємства від запланованих; визначення

причин, що спричинили відхилення, і розробку заходів по нормалізації параметрів та підвищенні ефективності фінансово-господарської діяльності. Першим кроком моніторингу є визначення моделі оцінки інвестиційного потенціалу підприємства, другим - розрахунок локальних показників інвестиційного потенціалу, завершальним кроком - здійснення формування інтегрального показника інвестиційного потенціалу підприємства.

Рис. 1. – Модель управління інвестиційним потенціалом підприємства

Складено на основі [1].

Четвертий етап процесу управління інвестиційним потенціалом підприємства – розробка програми. Даний процес включає розробку стратегії управління інвестиційним потенціалом підприємства, визначення чинників впливу на його рівень та реалізацію розробленої стратегічної програми.

Вибір стратегії управління інвестиційним потенціалом підприємства Н.Г. Назарова [3] пропонує здійснювати на основі матриці (рис. 2), у структурі якої по осі Y відображено рівень інвестиційного потенціалу підприємства, а по осі X відображено рівень мультиплікатора результативності використання інвестиційного потенціалу.

Рівень використання інвестиційного потенціалу визначають виходячи з можливості підприємства зберегти ринкові позиції та покращити їх. Так, підприємства що вміло використовують свої ресурси та здатні підвищити свої ринкові позиції характеризуються високим рівнем, здатні зберегти ринкові позиції – середнім, а ті, що втрачають ринкові позиції – низьким.

Результатом визначення факторів впливу на рівень інвестиційного потенціалу підприємства є відомості про інвестиційний клімат в країні, інвестиційну привабливість регіонів і галузей економіки, в яких функціонує підприємство.

Забезпечення реалізації розробленої програми передбачає вибір механізмів її реалізації.

Оцінка ефективності управління інвестиційним потенціалом підприємства є завершальним етапом процесу його управління, що базується на моніторингові сукупності показників інвестиційного потенціалу підприємства та розрахунку комплексного показника.

Таким чином, модель управління підприємством включає п'ять основних етапів. Процес ефективного управління інвестиційним потенціалом, відповідно до запропонованої моделі, залежить від вибору стратегії управління інвестиційним потенціалом. Кожна з розглянутих стратегій може бути використана підприємством лише при наявності достатньої кількості інвестиційних ресурсів та засобів їх ефективного використання.

Рівень інвестиційного потенціалу підприємства	Високий	0,66-1	Стратегія прискореного зростання інвестиційного потенціалу		
	Середній	0,33-0,66	Стратегія стабілізації та збільшення досягнутих позицій	Стратегія обережного зростання	
	Низький	0-0,33	Стратегія виживання	Стратегія оптимізації ресурсів	
			0-0,33	0,33-0,66	0,66-1
		Низька	Середня	Висока	

Мультиплікатор результативності використання інвестиційного потенціалу

Рис. 2 – Матриця вибору стратегій управління інвестиційним потенціалом підприємства [2]

Висновки

Сформовану ефективну модель управління інвестиційним потенціалом підприємства, що передбачає збір інформації, формування системи показників, моніторинг їх рівня, розробку програми управління інвестиційним потенціалом та оцінку її ефективності. Встановлено, що формування ефективної моделі управління підприємством враховує вплив зовнішнього середовища, особливості системи управління та зміни, що відбуваються всередині підприємства, а також нормативно-правове забезпечення. Врахування зазначених факторів дозволяє обрати стратегію управління інвестиційним потенціалом, враховуючи рівень інвестиційного потенціалу підприємства та результативність їх використання підприємством

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Сабліна Н.В. Методичний підхід до управління інвестиційним потенціалом підприємства / Н.В. Сабліна // Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки – 2015. - Вип.15, ч.3 – С. 102-105.
2. Бардадин О. А. Сутність інвестиційного потенціалу підприємства / О. А. Бардадин, І. Ю. Єпіфанова // Інвестиції: практика та досвід. Економічна наука. – 2017. - №14. – С. 39-42.
3. Назарова О.Г. Вартісний підхід до управління інвестиційним потенціалом підприємства дис. канд. екон. наук. / О.Г.Назарова; 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). – Краматорськ, 2015 – 235 с.
4. Зянько В. В. Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення в умовах трансформаційних змін економіки України : монографія / В. В. Зянько, І. Ю. Єпіфанова, В. В. Зянько – Вінниця : ВНТУ, 2015. – 168 с.

Бардадин Олена Анатоліївна – студентка групи МОФ-16мі, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Науковий керівник: **Єпіфанова Ірина Юрївна** – канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Barbadyn Elena - Building of Management and information security, Vinnytsia National Technical University. Vinnitsa, email: bardadynhelena@gmail.com.

Supervisor: **Irina Yu. Yepifanova** – Cand. Ec. Sci. (Eng), Assistant Professor of Finance and innovative management, Vinnytsia National Technical University, Vinnitsa.